

31977L0092

31.1.1977

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

L 26/14

DYREKTYWA RADY

z dnia 13 grudnia 1976 r.

w sprawie środków mających ułatwić skuteczne osiągnięcie swobody przedsiębiorczości oraz swobody świadczenia usług w odniesieniu do działalności agentów i brokerów ubezpieczeniowych (ex grupa ISIC 630) oraz, w szczególności, środków przejściowych dotyczących tych działalności

(77/92/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 49, 57, 66 i 235,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

na podstawie Traktatu zakazuje się, z końcem okresu przejściowego, wszelkiego dyskryminacyjnego traktowania ze względu na przynależność państwową w odniesieniu do prawa przedsiębiorczości oraz świadczenia usług zakazuje się z końcem okresu przejściowego; zasada traktowania narodowego dotyczy w szczególności prawa do wstępowania do organizacji zawodowych, w przypadku gdy działalność zawodowa danej osoby uwarunkowana jest koniecznością wykonania tego prawa;

nie wszystkie Państwa Członkowskie ustanawiają warunki dotyczące podejmowania i prowadzenia działalności agenta i brokera ubezpieczeniowego; w niektórych przypadkach istnieje swoboda podejmowania i prowadzenia takiej działalności, a w innych przypadkach występują ściśle przepisy warunkujące dostęp do tego zawodu posiadaniem dowodu potwierdzającego dostęp do zawodu;

ze względu na różnice między Państwami Członkowskimi dotyczące zakresu działalności agenta i brokera ubezpieczeniowego pożądane jest możliwie jak najściślej określić działalność, do której niniejsza dyrektywa ma mieć zastosowanie;

ponadto art. 57 Traktatu przewiduje, że w celu ułatwienia osobom fizycznym podejmowania i prowadzenia działalności na własny rachunek, należy wydać dyrektywę w sprawie wzajem-

nego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji oraz w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w Państwach Członkowskich;

w przypadku braku wzajemnego uznawania dyplomów lub bezpośredniej koordynacji, wydaje się jednak pożądane ułatwienie skutecznego wykonania swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług w zakresie wspomnianej działalności, w szczególności poprzez przyjęcie środków przejściowych, jakie zostały przewidziane w programach ogólnych ⁽³⁾ w celu uniknięcia nadmiernych ograniczeń w stosunku do obywateli Państw Członkowskich, w których podejmowanie takich działalności nie podlega żadnym warunkom;

w celu uniknięcia powstawania takich trudności, celem środków przejściowych powinno być dopuszczenie uznania za wystarczające kwalifikacji do podjęcia wspomnianej działalności w przyjmujących Państwach Członkowskich, w których obowiązują zasady dotyczące podejmowania takiej działalności, faktu prowadzenia działalności przez odpowiedni i wystarczająco nieodległy okres w Państwie Członkowskim, z którego pochodzi obywatel innego państwa, w przypadkach, gdy uprzednie szkolenie nie jest wymagane, zapewnienie, że zainteresowana osoba posiada wiedzę zawodową równoważną wiedzy wymaganej od własnych obywateli przez przyjmujące Państwo Członkowskie;

ze względu na sytuację istniejącą w Niderlandach, gdzie brokerzy ubezpieczeniowi dzielą się, zależnie od posiadanej wiedzy zawodowej, na kilka kategorii, należy stworzyć równoważny system w stosunku do obywateli innych Państw Członkowskich, którzy zamierzają podjąć działalność w jednej z tych kategorii; najbardziej właściwym i obiektywnym kryterium w tym zakresie jest liczba pracowników zatrudnionych przez zainteresowaną osobę lub jej podlegających;

w przypadku gdy działalność agenta obejmuje działanie w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez jedno lub kilka zakładów ubezpieczeniowych, upoważniającego adresata/beneficjenta, w odniesieniu do niektórych lub wszystkich transakcji wchodzących w zakres normalnej działalności danego przedsiębiorstwa

⁽¹⁾ Dz.U. C 78 z 2.8.1971, str. 13.

⁽²⁾ Dz.U. C 113 z 9.11.1971, str. 6.

⁽³⁾ Dz.U. 2 z 15.1.1962, str. 32/62 i 36/62.

lub przedsiębiorstw, do zaciągania zobowiązań w jego/ich imieniu, zainteresowana osoba musi mieć możliwość podjęcia działalności brokerskiej w przyjmującym Państwie Członkowskim;

cel niniejszej dyrektywy zostanie osiągnięty z chwilą osiągnięcia koordynacji warunków podejmowania i prowadzenia określonej działalności oraz wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji;

o ile w Państwach Członkowskich podejmowanie i prowadzenie działalności, określonej w niniejszej dyrektywie, uzależnione jest również w przypadku pracowników najemnych od posiadania wiedzy i umiejętności zawodowych, niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do tej kategorii osób w celu usunięcia przeszkody w swobodnym przepływie pracowników oraz uzupełnienia tym samym środków przyjętych w rozporządzeniu Rady (EWG) 1612/68 z dnia 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników we Wspólnocie ⁽¹⁾, zmienionej rozporządzeniem (EWG) 312/76 ⁽²⁾;

z tej samej przyczyny przepisy ustanowione w odniesieniu do dowodu posiadania nieposzlakowanej opinii i dowodu, że w dotychczasowej działalności zainteresowanego nie nastąpiła upadłość, powinny również mieć zastosowanie do pracowników najemnych;

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

1. Państwa Członkowskie przyjmują środki określone w niniejszej dyrektywie, dotyczące prawa przedsiębiorczości lub świadczenia usług na ich terytorium przez osoby fizyczne i spółki objęte tytułem I programów ogólnych (dalej zwane „beneficjentami”), zamierzające prowadzić samodzielną działalność określoną w art. 2.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie także do obywateli Państw Członkowskich, którzy, zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 1612/68, wykonują lub będą wykonywać działalność, określoną w art. 2, w charakterze pracowników najemnych.

Artykuł 2

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do następujących rodzajów działalności wchodzących w zakres ex grupy ISIC 630 w załączniku nr III do programu ogólnego w sprawie zniesienia ograniczeń dotyczących swobody przedsiębiorczości:

- a) działalności zawodowe osób, które, działając w warunkach całkowitej swobody wyboru przedsiębiorstwa, łącznie w związku z zawieraniem umów ubezpieczenia lub reasekuracji ryzyk z osobami zamierzającymi zawrzeć umowy ubezpieczenia lub reasekuracji, wykonują czynności faktyczne związane z przygotowaniem do zawarcia umowy ubezpieczenia lub reasekuracji oraz, gdzie stosowne, udzielają pomocy w obsłudze i wykonywaniu tych umów, zwłaszcza w przypadku wystąpienia szkody;
- b) działalności zawodowe osób, którym powierzono wykonywanie czynności na podstawie jednej lub kilku umów, lub które upoważniono do działania w imieniu i na rzecz lub wyłącznie na rzecz jednego lub kilku zakładów ubezpieczeniowych w zakresie przedstawiania, oferowania i wykonywania czynności faktycznych związanych z przygotowaniem do zawarcia lub zawierania umów ubezpieczenia lub udzielania pomocy w obsłudze i wykonywaniu tych umów, szczególnie w przypadku wystąpienia szkody;
- c) działalności osób innych niż określone w lit. a) i b), które, działając na rzecz wspomnianych osób, między innymi wykonują czynności wstępne, przedstawiają umowy ubezpieczenia lub inkasują składki, pod warunkiem, że w ramach tych czynności nie są podejmowane żadne zobowiązania ubezpieczeniowe wobec interesu publicznego lub w interesie publicznym.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie w szczególności do działalności zwykle określanej w Państwach Członkowskich w następujący sposób:

a) działalność określona w ust. 1 lit. a):

— w Belgii:

- Courtier d'assurance
Verzekeringsmakelaar,
- Courtier de réassurance
Herverzekeringsmakelaar;

— w Danii:

- Juridiske og fysiske personer, som driver selvstændig virksomhed som formidler ved afsætning af forsikringskontrakter;

— w Niemczech:

- Versicherungsmakler,
- Rückversicherungsmakler;

— we Francji:

- Courtier d'assurance,
- Courtier d'assurance maritime,
- Courtier de réassurance;

⁽¹⁾ Dz.U. L 257 z 19.10.1968, str. 2.

⁽²⁾ Dz.U. L 39 z 14.2.1976, str. 2.

- w Irlandii:
- Insurance broker,
  - Reinsurance broker;
- we Włoszech:
- Mediatore di assicurazioni,
  - Mediatore di riassicurazioni;
- w Niderlandach:
- Makelaar,
  - Assurantiebezorger,
  - Erkend assurantieagent,
  - Verzekeringsagent;
- w Zjednoczonym Królestwie:
- Insurance broker;
- b) działalność określona w ust. 1 lit. b):
- w Belgii:
    - Agent d'assurance
    - Verzekeringsagent;
  - w Danii:
    - Forsikringsagent;
  - w Niemczech:
    - Versicherungsvertreter;
  - we Francji:
    - Agent général d'assurance;
  - w Irlandii:
    - Agent;
  - we Włoszech:
    - Agente di assicurazioni;
  - w Luksemburgu:
    - Agent principal d'assurance,
    - Agent d'assurance;
- w Niderlandach:
- Gevolmachtigd agent,
  - Verzekeringsagent;
- w Zjednoczonym Królestwie:
- Agent;
- c) działalność określona w ust. 1 lit. c):
- w Belgii:
    - Sous-agent
    - Sub-agent;
  - w Danii:
    - Underagent;
  - w Niemczech:
    - Gelegenheitsvermittler,
    - Inkassant;
  - we Francji:
    - Mandataire,
    - Intermédiaire,
    - Sous-agent;
  - w Irlandii:
    - Sub-agent;
  - we Włoszech:
    - Subagente;
  - w Luksemburgu:
    - Sous-agent;
  - w Niderlandach:
    - Sub-agent;
  - w Zjednoczonym Królestwie:
    - Sub-agent.

Artykuł 3

Państwa Członkowskie, w których podejmowanie lub prowadzenie działalności określonej w art. 2 uzależnione jest od spełnienia określonych warunków kwalifikacyjnych, zapewniają, że każdy ubiegający się o to beneficjent przed rozpoczęciem wykonywania prawa przedsiębiorczości lub przed rozpoczęciem tymczasowej działalności uzyska informacje o zasadach obowiązujących w zawodzie, który zamierza wykonywać.

Artykuł 4

W przypadku gdy w Państwie Członkowskim podejmowanie i prowadzenie działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) zależy od posiadania ogólnej, handlowej i zawodowej wiedzy i umiejętności, Państwo Członkowskie powinno akceptować, jako wystarczający dowód posiadania takiej wiedzy i umiejętności, fakt prowadzenia w innym Państwie Członkowskim jednego z wymienionych rodzajów działalności przez którykolwiek z niżej wymienionych okresów:

- a) cztery kolejne lata jako osoba prowadząca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym; lub
- b) dwa kolejne lata jako osoba wykonująca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym, jeżeli beneficjent udowodni, że przepracował co najmniej trzy lata u jednego lub kilku agentów lub brokerów ubezpieczeniowych lub w jednym lub kilku towarzystwach ubezpieczeniowych; lub
- c) jeden rok jako osoba wykonująca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym, jeżeli beneficjent udowodni, że w zakresie danej działalności odebrał uprzednio kształcenie potwierdzone świadectwem uznanym przez państwo lub uważanym przez właściwą organizację zawodową za całkowicie spełniające jego wymagania.

Artykuł 5

1. Jeżeli Państwo Członkowskie uzależnia podejmowanie lub prowadzenie dowolnej działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. a) od spełnienia bardziej rygorystycznych wymagań niż te, które ustanawia wobec działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. b), może ono, w przypadku podejmowania lub prowadzenia działalności wspomnianej w pierwszej kolejności wymagać, aby była ona prowadzona w innym Państwie Członkowskim w dziale działalności zawodowej określonym w art. 2 ust. 1 lit. a) przez:

- a) cztery kolejne lata jako osoba prowadząca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym; lub
- b) dwa kolejne lata jako osoba wykonująca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym, jeżeli beneficjent udowodni, że przepracował co najmniej trzy lata u jednego lub kilku agentów lub brokerów ubezpieczeniowych lub w jednym lub kilku towarzystwach ubezpieczeniowych; lub
- c) jeden rok jako osoba wykonująca samodzielną działalność lub działalność na stanowisku kierowniczym, jeżeli beneficjent udowodni, że w zakresie danej działalności odbył uprzednio szkolenie potwierdzone świadectwem uznanym przez

państwo lub uważanym przez właściwą organizację zawodową za całkowicie spełniające jego wymagania.

Działalność prowadzona przez beneficjenta zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. b), w przypadku gdy obejmuje ona działanie w ramach pełnomocnictwa udzielonego przez jedno lub kilka zakładów ubezpieczeń, upoważniającego daną osobę w zakresie niektórych lub wszystkich transakcji wchodzących w zakres normalnej działalności danego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw, do zaciągania zobowiązań w imieniu tego przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstw, należy uważać za równoważną działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. a).

2. Jednakże w Niderlandach podejmowanie i prowadzenie działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. a) dodatkowo podlega następującym warunkom:

- w przypadku gdy beneficjent zamierza wykonywać zawód „makelaar”, musi wykazać się prowadzeniem takiej działalności w zakładzie, w którym podlegało mu co najmniej 10 pracowników,
- w przypadku gdy beneficjent zamierza wykonywać zawód „assurantiebezorger”, musi wykazać się prowadzeniem takiej działalności w zakładzie, w którym podlegało mu co najmniej pięciu pracowników,
- w przypadku gdy beneficjent zamierza wykonywać zawód „erkend assurantieagent”, musi wykazać się prowadzeniem danej działalności w zakładzie, w którym podlegało mu co najmniej dwóch pracowników.

Artykuł 6

1. W przypadku gdy w Państwie Członkowskim podejmowanie i prowadzenie działalności określonej w art. 2 ust. 1 lit. c) uzależnione jest od posiadania ogólnej, handlowej i zawodowej wiedzy i umiejętności, dane Państwo Członkowskie akceptuje, jako wystarczający dowód posiadania takiej wiedzy i umiejętności, fakt prowadzenia w innym Państwie Członkowskim jednego z wymienionych rodzajów działalności przez okres:

- a) dwóch kolejnych lat jako osoba prowadząca samodzielną działalność lub zatrudniona u jednego lub kilku agentów lub brokerów ubezpieczeniowych lub w jednym lub kilku towarzystwach ubezpieczeniowych; lub
- b) jeden rok na warunkach określonych w lit. a), w przypadku gdy beneficjent udowodni, że w zakresie danej działalności odbył uprzednio szkolenie potwierdzone świadectwem uznanym przez Państwo lub uważanym przez właściwy organ zawodowy za całkowicie spełniający jego wymagania.

2. Prowadzenie przez co najmniej jeden rok jednego z rodzajów działalności określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) i b) oraz otrzymanie odpowiedniego wykształcenia uważa się za spełnienie wymagań określonych w ust. 1.

Artykuł 7

W przypadkach określonych w art. 4, 5 i 6, prowadzenie danej działalności nie może zakończyć się później niż 10 lat przed datą złożenia wniosku określonego w art. 9 ust. 1. Jednakże w przypadku gdy w Państwie Członkowskim ustanowiony jest krótszy okres dla jego własnych obywateli, okres ten musi obowiązywać również w stosunku do beneficjentów.

Artykuł 8

1. Przyjmuje się, że dana osoba prowadziła działalność na stanowisku kierowniczym w rozumieniu art. 4 i art. 5 ust. 1, jeżeli prowadziła odpowiednią działalność:

- a) jako kierownik przedsiębiorstwa lub kierownik oddziału czy filii przedsiębiorstwa; lub
- b) jako zastępca kierownika przedsiębiorstwa lub jako jego upoważniony przedstawiciel, jeżeli ze stanowiskiem tym wiązała się odpowiedzialność równoważna odpowiedzialności reprezentowanego kierownika.

2. Przyjmuje się również, że dana osoba prowadziła działalność na stanowisku kierowniczym w rozumieniu art. 4, jeżeli jej obowiązki w zakładzie ubezpieczeń obejmowały kierowanie agentami lub nadzorowanie ich pracy.

3. Praca określona w art. 4 lit. b) i art. 5 ust. 1 lit. b) musi wiązać się z odpowiedzialnością w zakresie akwizycji, administrowania i wykonywania umów ubezpieczenia.

Artykuł 9

1. Dowód spełnienia warunków ustanowionych w art. 4, 5, 6 i 7 stanowi zaświadczenie wystawione przez właściwe władze lub organ w Państwie Członkowskim pochodzenia lub w Państwie Członkowskim, z którego przybywa zainteresowana osoba, które osoba ta składa wraz z wnioskiem w sprawie prowadzenia jednego z rodzajów działalności, określonych w przyjmującym Państwie Członkowskim.

2. Państwa Członkowskie obowiązane są wyznaczyć, w terminie ustanowionym w art. 13, organy właściwe do wydawania takich dokumentów lub zaświadczeń i niezwłocznie poinformować o tym inne Państwa Członkowskie oraz Komisję.

3. W terminie określonym w art. 13 każde Państwo Członkowskie poinformuje również pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję o władzach i organach, do których należy składać wnioski w sprawie prowadzenia działalności w przyjmującym Państwie Członkowskim, określonej w art. 2, wraz dokumentami towarzyszącymi.

Artykuł 10

1. W przypadku gdy przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od własnych obywateli zamierzających podjąć lub prowadzić działalność określoną w art. 2 dowodu posiadania dobrej reputacji i dowodu, że w dotychczasowej działalności zainteresowanego nie nastąpiła upadłość, lub też jednego z tych dowodów, przyjmuje jako wystarczający dowód w przypadku obywateli innych Państw Członkowskich okazanie wypisu z „rejestrów sądowego” lub, w braku takiego wypisu, równorzędnego dokumentu wystawionego przez właściwy organ sądowy lub administracyjny w Państwie Członkowskim pochodzenia lub z którego cudzoziemiec przybywa, potwierdzającego, że wymagania te zostały spełnione.

2. W przypadku gdy Państwo Członkowskie pochodzenia lub Państwo Członkowskie, z którego przybywa zainteresowany cudzoziemiec, nie wystawia dokumentu określonego w ust. 1, może zastąpić go oświadczenie złożone pod przysięgą lub — w Państwach, w przypadku gdy nie przewiduje się oświadczenia pod przysięgą — uroczyste oświadczenie, złożone przez zainteresowanego przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym lub, odpowiednio, przed notariuszem w Państwie Członkowskim pochodzenia lub w Państwie Członkowskim, z którego ta osoba przybywa; organ lub notariusz wystawia zaświadczenie potwierdzające prawdziwość oświadczenia złożonego pod przysięgą lub uroczystego oświadczenia. Oświadczenie, w odniesieniu do faktu, że w dotychczasowej działalności zainteresowanego nie nastąpiła upadłość, może być również złożone przed właściwym organem zawodowym w danym kraju.

3. Dokumenty wystawione zgodnie z ust. 1 i 2 nie mogą być przedstawione później niż trzy miesiące po dacie ich wystawienia.

4. Państwa Członkowskie wyznaczają, w terminie ustanowionym w art. 13, organy i władze właściwe do wystawienia dokumentów określonych w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu oraz bezzwłocznie informują o tym pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję.

W terminie ustanowionym w art. 13 każde Państwo Członkowskie informuje również pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję o władzach i organach, do których składać należy dokumenty określone w niniejszym artykule, na poparcie wniosku w sprawie prowadzenia w przyjmującym Państwie Członkowskim działalności określonej w art. 2.

5. W przypadku gdy w przyjmującym Państwie Członkowskim wymagany jest dowód sytuacji finansowej, Państwo uznaje zaświadczenia wystawione przez banki w Państwie Członkowskim pochodzenia lub Państwie Członkowskim, z którego przybywa zainteresowany cudzoziemiec, za równorzędne zaświadczeniom wystawionym na jego własnym terytorium.

Artykuł 11

Jeżeli przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od swoich obywateli zamierzających podjąć lub wykonywać jeden z rodzajów działalności określonych w art. 2 złożenia przysięgi lub uroczystego oświadczenia, a forma przysięgi lub oświadczenia nie może być użyta przez obywateli innych Państw Członkowskich, to Państwo Członkowskie zapewni możliwość złożenia przysięgi lub oświadczenia w stosownej i równoważnej formie.

Artykuł 12

Niniejsza dyrektywa stosowana jest do dnia wejścia w życie przepisów dotyczących koordynacji krajowych zasad dotyczących podejmowania i prowadzenia określonych działalności.

Artykuł 13

Państwa Członkowskie wprowadzą w życie środki konieczne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie 18 miesięcy od jej ogłoszenia i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Artykuł 14

Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa jest skierowana do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 13 grudnia 1976 r.

W imieniu Rady

M. van der STOEL

Przewodniczący
